Ao. 1856.

Donderdag

No. 83.

10 Julij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

PUBLICATIE

van den 8n. Julij 1856;

houdende afkondiging van 's Konings besluit, dd. 12 Mei 1856 No. 25, waarbij worden ingetrokken en buiten werking gesteld art. 14 der Publicatie dd. 6 | 8 November 1832 (G. B. No. 14) en art. 1 der Publicatie van 12 Maart | 1 April 1836 (G. B. No. 6); voor zoo ver daarbij het hooger beroep, in strafzaken ordinario modo beregt, is toegelaten.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GENERAAL-MAJOOR TITULAIR, GOUVERNEUR DER KOLONIE *SURINAME*,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

Bij missive van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien dd. 17 Mei 1856 La. B No. 11 | 130, ter afkondiging, ontvangen hebbende een afschrift van het natemelden Koninklijk besluit;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Dit besluit bij deze te brengen ter kennis van het algemeen:

12 Mei 1856. No. 25. WIJ WILLEM III BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ. ENZ.

Op het voorstel van Onzen Minister van Kolonien, van den 15 April 1856, La. B, No. 1.

Den Raad van State gehoord, advijs van den 9 dezer No. 10.

Hebben besloten en besluiten:

Eenig artikel.

Artikel 14 der Publicatie van den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische bezittingen van 6 | 8 November 1832 (Surinaamsch Gouvernements-blad No. 14) en art. 1 van die van 12 Maart | 1 April 1836 (Surinaamsch Gouvernements-blad No. 6) worden, voor zoo ver daarbij het hooger beroep in strafzaken ordinario modo beregt is toegelaten, ingetrokken en buiten werking gesteld; — zullende het Geregtshof te *Suriname* mitsdien in alle strafzaken bij arrest regt spreken.

Onze Minister van Kolonien is met de uitvoering dezes belast, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, *den* 12 *Mei* 1856.

(*get.*) WILLEM.

De Minister van Kolonien,

(*get.*) P. MIJER.

Accordeert met deszelfs Origineel.

De fung. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Kolonien,

(*get.*) L. W. C. KEUCHENIUS.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en in het Gouvernements-blad geïnsereerd.

Paramaribo, den 8 *Julij* 1856.

C. P. SCHIMPF.

Ter ordonnantie van den Gouverneur

De waarn. Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gepubliceerd den 9 Julij 1856.

De waarn. Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 9 *Julij* 1856.

Alzoo Theresia Uitweg van het Gouvernement heeft verzocht, om een perceel land, gelegen ten Noorden van de *Wanica kreek* tegenover de landingplaats van den grond *Johanna'sburg* en ten Westen van den grond *Maria'slust*, groot een bunder, in pacht te bekomen.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten daarop eenig eigendoms of ander regt te kunnen doen gelden, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, hunne reclames met overlegging van bewijsstukken, ter Gouvernements Secretarie in te dienen, zullende anders over het perceel land door het Gouvernement worden beschikt naar aanleiding der Publicatie van den 13den Julij 1846 G. B. e. a. No. 8.

De waarnemende Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1856.

9 Julij. Van het slavenkind *kl. Johanna*, geboren in 1855, dochter van *Plantina*, toebehoorende aan plantage de *Drie Gebroeders*, (divisie *boven Suriname*).

» » Van de slavin *Josina*, geboren in 1814, moedersnaam onbekend en haren zoon *John*, geboren in 1840, afkomstig van den boedel J. J. Julien, en bekend staande op het Respect van den Raad Commissaris der Inlandsche Bevolking onder het toezigt van N. M. Heijmans, als Curator ad hoc.

» » Van de slavin *Jaba*, geboren in 1836, dochter van *Nannij*, toebehoorende voor den vrijdom, aan S. J. van Ferrier.

» » Van de slavin *Paulina*, geboren in 1837, dochter van *Constance*, en hare dochter *Jeanne*, geboren in 1855, toebehoorende voor den vrijdom aan F. G. Caupain.

De waarnemende Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Eerste afkondiging.

Op last van den Heer Gouverneur, heeft de ondergeteekende de eer, Heeren eigenaren en administrateuren van — en verdere belanghebbenden bij Plantages en Gronden, uittenoodigen tot eene bijeenkomst op Zondag den 13n. dezer maand, des morgens ten *half elf* ure, in het Waaggebouw alhier, ten einde van wege Zijne Excellentie bekend gesteld te worden met eenige punten betrekkelijk de immigratie van vrije arbeiders binnen deze Kolonie.

Paramaribo, den 9 *Julij* 1856.

De waarnemende Administrateur van Financien,

A. WILDEBOER.

(9746) De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 18den Julij 1856, des voormiddags te *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

Het **HUIS** en **ERF** gelegen aan de *Weide straat*, bekend onder La. D No. 68, aankomende J. S. de Meza.

Paramaribo, den 9 *Julij* 1856.

SIMON ABENDANON Sz.

Belangrijk regtsgeding.

Door het hooge kriminele Geregtshof van Londen is onlangs uitspraak gedaan in een voor de wetenschap zeer merkwaardig regtsgeding, hetwelk ieders aandacht trekt en eene aanzienlijke plaats onder de *causes célèbres* van Engeland bekleedt. Het is namelijk dat van William Palmer, een chirurgijn van Rugeley, in Staffordshire, beschuldigd van vergiftiging.

Deze Palmer was reeds vroeger beschuldigd van zijn eigen broeder vergiftigd te hebben, doch daar die reeds eenige jaren geleden gestorven is, en de aanwezigheid van vergif in het lijk niet overtuigend kon bewezen worden, is de beschuldiging niet geregtelijk bekrachtigd.

De zaak waarvoor hij nu onlangs heeft teregt gestaan, is die van de vergiftiging van William Parsons Cook, te Rugeley.

De bijzonderheden desbetreffende komen op het volgende neder:

De acte van beschuldiging luidt dat William Palmer, oud 31 jaren, chirurgijn, gearresteerd is als verdacht van met voorbedachten rade den dood te hebben veroorzaakt van William Parsons Cook, te Rugeley.

De beschuldigde ontkende in de eerste zitting schuldig te zijn aan het hem ten laste gelegde feit, waarna de procureur generaal de gezworenen herinnerde aan het gewigt hunner functien. Hij zette uiteen dat reeds sedert 1853 en 54 de beschuldigde in geldelijke ongelegenheden verkeerde en tot elken prijs geld noodig had. Toen maakte hij kennis met zijn slagtoffer Cook, wien hij overtuigd is dat de door Palmer toegediende pillen hebben doen omkomen.

Verschillende getuigen werden gehoord. Elisabeth Mills, dienstbode in de *Talbot Arms* te Rugeley, waar Cook zijn intrek had genomen tijdens de misdaad werd bedreven, heeft onder anderen verklaard, dat het sterven van Cook werd voorafgegaan door herhaalde brakingen, ten gevolge der medicamenten en vooral van de koffij hem door Palmer toegediend. Andere getuigen verklaarden dat Cook gezegd had dat de pillen die Palmer hem had laten innemen pijn veroorzaakten. Elisabeth Mills zeide buitendien dat toen zij de kamer van den overledene binnentrad, Palmer de zakken van zijn vroegeren vriend doorsnuffelde als iemand die naar een horologie zoekt. Eene andere dienstbode uit genoemd hotel zeide Palmer en Cook te kennen. Laatstgenoemde was wel toen hij zijn intrek in het hotel nam. Later werd hij ziek en liet hij Palmer roepen. Den dag na dat Cook gestorven was liet Palmer om den sleutel van diens kamer vragen, daar hij eenige papieren moest zoeken.

Een ander getuige de heer William Henry Jones zeide Cook zeer goed gekend te hebben; deze was een man van 28 jaren, zonder beroep en steeds tegenwoordig bij de wedrennen, waar hij alsdan weddingschappen aanging. In de laatste ziekte van Cook bij deze ontboden, wijdde de getuige even als de heer Palmer hem zijne zorgen. Volgens den getuige was de dood van Cook veroorzaakt door krampachtige zamentrekkingen of stuipen, die een beroerte hadden voortgebragt. Verder verklaarde hij dat na den dood al de spieren de teekenen vertoonden van eene desorganisatie. De beste vriend zijnde van Cook heeft deze getuige het horologie en de beurs van den overledene, vijf sovereigns en vijf shillings bevattende, in bezit genomen. Palmer heeft terstond na den dood van Cook verklaard dat dit zeer ongelukkig voor hem was daar hij voor Cook voor 3 a 4000 p. st. was borg gebleven en dat zoo diens vrienden hem niet hielpen, zijne paarden in beslag zouden genomen worden. Het zakboekje waarin Cook zijne weddingschappen had aangeteekend, heeft men niet kunnen terugvinden en Palmer heeft herhaaldelijk gezegd dat het niemand zoude kunnen dienen.

Een bediende van den heer Salt, chirurgijn te Rugeley, was de volgende getuige. Deze verklaarde voor Palmer te hebben afgewogen drie grein strychnine, dit was een wit poeder hetgeen hij hem in een papier gevouwen, heeft ter hand gesteld. Terwijl men bezig was met de lijkschouwing van Cook, heeft Palmer tot den getuige gezegd: »men zal zien dat die man (Cook) door eene keelziekte was aangetast. Men heeft hem vroeger veel kwik doen innemen. Palmer woonde op geringen afstand van de *Talbot Arms*. De getuige voegde er bij dat zoo hij niet eerder gesproken heeft, van de greinen strychnine, dit kwam omdat hij wist dat een jong mensch van Wolverhampton beducht was voor een proces wegens meineed, daar deze gezegd had dat hij Pruissisch zuur aan Palmer verkocht had zonder het te kunnen bewijzen, daar die verkoop niet was opgeteekend. Door deze omstandigheid was de getuige tot nadenken gekomen.

Deze tweede zitting werd daarop verdaagd.

In de zitting van den 16 Mei zag de beschuldigde er bleek uit, zijne lippen trokken zich zamen, en de wijze waarop hij niet ophield zijne vingers op deze te drukken, toonde aan dat hij ten prooi was aan eene inwendige beroering, welke hij te vergeefs trachtte te onderdrukken.

De verhooren der getuigen werden hervat en vingen aan met dat van Ch. James Robert, bediende bij den heer Hawkins, droogist te Rugeley. Deze zeide aan Palmer ter hand gesteld te hebben eenige greinen strychnine, alsmede eene hoeveelheid van eene oplossing van opium.

Vervolgens werd William Burnleij Stephen, de schoonvader van Cook, ondervraagd, die verklaarde, aanhoudend zorg gedragen te hebben voor dezen en dat hij met bevreemding had opgemerkt, dat men in het hotel *Talbot Arms* het zakboekje van Cook, waarin deze zijne weddingschappen opteekende, alsmede de papieren, welke opheldering konden geven aangaande den staat van zijn vermogen, niet gevonden had. De ophelderingen, welke hij dienaangaande aan Palmer gevraagd had, waren steeds onvolledig en ontwijkend geweest. Hij erkende overigens dat de vader, een broeder en eene zuster van Cook jong gestorven zijn en dat Cook zelf van een zeer zwak ligchaamsgestel was.

Mary Keeling, eene te Rugeley wonende weduwe, werd daarna verhoord en verklaarde met hare zuster geroepen te zijn om het lijk van Cook af te leggen. Zij had nimmer te voren zulk een verstijfd lijk gezien, en had dan ook de grootste moeite gehad twee ringen, die aan den vinger van het lijk staken, er af te trekken.

Doctor Harland, te Stafford wonende, zeide geroepen te zijn, om het lijk van Cook te schouwen; dien dag ontmoette hij Palmer op straat en zeide tot hem: »Men beweert dat er vermoeden van vergiftiging bestaat.” Palmer antwoordde: »Dat geloof ik niet; er hebben Maandag en Dingsdag aanvallen van vallende ziekte plaats gehad en gij zult de teekenen eener oude ziekte aan het hart en het hoofd ontdekken.” Palmer woonde de lijkschouwing bij; de getuige heeft hem verscheidene malen bij sommige beweringen de opmerking hooren maken: »Dat is geen reden om ons op te hangen!” Deze opmerking had den getuige verwonderd, die ook van de zijde van Palmer eenig streven had waargenomen om de vochtdeelen, welke men in de maag van het lijk gevonden had, te doen wegvloeijen.

Twee andere geneesheeren, die aan de lijkschouwing hadden deelgenomen, werden mede verhoord.

De heer Ellis Crips, inspecteur van politie te Rugeley, verklaarde daarop dat hij den 17 Decemb. belast werd eene huiszoeking bij Palmer te doen en dat hij bij die gelegenheid een boek vond, getiteld: »Handboek voor de Scheikunde.” Bij het woord strychnine was eene handteekening met het handschrift van Palmer, geschreven, luidende als volgt: »strychnine doodt door de verlamming der ademhalingswerktuigen te weeg te brengen.” In een ander boek, dat aan den beschuldigde had behoord, was nog in zijn handschrift eene aanteekening geschreven, waaruit bleek dat hij de eigenschappen van het strychnine zorgvuldig had bestudeerd. (*Vervolg en slot in ons volgend No.*)

Merkwaardige loop van het Armwezen in Ierland.

(*Uit de Economist*).

Meermalen vestigden wij de aandacht onzer lezers op de belangrijke vermindering van het pauperisme in Ierland.

Aan de vereenigde werking van het ingevoerde gestrenge *werkhuizen sijsteem*, in de plaats van de vroeger gevolgde bedeeling aan de huiszittende armen, — gevoegd bij eene toenemende uitbreiding van den *vrijen handel* en de daardoor ontstaande welvaart, en de jaar op jaar (trouwens ook door de twee eerstgenoemde redenen zelve) toenemende *emigratie*, had men jaar op jaar eene vermindering van bedeelden te danken.

Thans blijkt uit een Parlementstuk, no. 62, onlangs ingediend, dat het afgeloopen jaar 1856 wederom eene vermindering op het getal bedeelden aangeeft.

Het getal der bedeelden, zoo in als buiten de werkhuizen, was

op 1 Januarij 1855 86.819
» » 1856 73.083

eene vermindering wederom van 13,736, of 15,8 pCt.

De volgende tabel geeft een merkwaardig overzigt van den loop van Ierlands armwezen in de laatste jaren.

Bedeelden op 1o. Januarij.

	In de werkh.	Buiten de w. h.	Bed. in Ierland.
1849	197.392	423,355	620.747
1850	203,320	104,650	307,970
1851	206,468	2,719	209,187
1852	168,248	3,170	171,418
1853	138,764	3,058	141 822
1854	104,604	2,198	106.802
1855	85,296	1,523	86,319
1856	72,247	836	73,083

Naar de volkstelling van 1851, is het totaal der bedeelden thans *een negentigste* der bevolking.

Deze gunstige toestand, die thans reeds vrij langen tijd volhoudt, na zooveel jaren van ellende, is zeker allezins merkwaardig.

Het verslag van het Iersche armwezen toont daarbij, in welke dwaling men zoude vervallen, door enkel op de geldelijke cijfers der armentax af te gaan. Bijv. in Ierland, waar thans 72,000 bedeelden in de werkhuizen worden onderhouden, is er in die werkhuizen huisvesting voor 205,913 personen aanwezig. Het spreekt van zelve dat dit veel blijvende onkosten veroorzaakt, en, daar men al de inrigtingen niet dadelijk durft opbreken, zoo verminderen daardoor de kosten van het armwezen niet even spoedig als het getal der bedeelden zelve. — Zoo waren de uitgaven van het armwezen over 1853, 781,000 p. st., en terwijl het getal der bedeelden van dat jaar op 1856, met 100 pCt. verminderde, zoo verminderden de onkosten slechts op 686,028 p. st, of circa 12 pCt.

Maar ook deze schijnbaar nadeelige verhouding waarbij het onderhoud der armen, per hoofd berekend, telkens grooter wordt naar mate het pauperisme verbetert, zal nu spoedig ophouden, nu men door de ondervinding van eenige jaren gezien heeft, dat de uitgebreidheid der kwaal grootendeels gebroken is, en men geen onmiddellijke toeneming te vreezen heeft, zoodat men de werkhuizen geleidelijk kan opbreken, of tot andere doeleinden aanwenden.

Men schijnt thans aan te nemen, dat het pauperisme in Ierland, vroeger het armenland bij uitnemendheid, thans tot ongeveer den normalen toestand is gedaald.

Duidelijk zag men jaar bij jaar dien vooruitgang

zoodra men krachtig de hand aan het werk had geslagen, en men den Augiasstal eindelijk eens goed aandurfde.

De invoering van het gestrenge werkhuizen-systeem op zich zelf zou waarschijnlijk onmagtig geweest zijn, indien de uitwerking niet gelijktijdig met de uitbreiding van het vrije handelsstelsel en de overal toenemende emigratie naar N. Amerika had plaats gevonden: doch wij herhalen het, het was de zamenwerking dezer oorzaken :

Vrije handel en bevordering eener verstandige emigratie die de middelen tot een bestaan door eigen arbeid meer openzetten; gevoegd bij

Het werkhuizen-stelsel, dat, bij het (toch altijd onvermijdelijke) onderhoud van alle wezenlijk behoeftigen, van een bestaan zonder eigen arbeid afschrikte.

Die twee rigtingen, vereenigd toegepast, bragten (met nog andere bijoorzaken) Ierland tot dien toestand, dat de officieele bedeelingslijst thans *een negentigste* der bevolking aanwijst.

Vermenigvuldiging van Boeken en Platen.

Men leest in de *Alg. Kunst en Letterbode*, het volgende uit Londen: De bekende drukker, uitgever en schrijver Charles Knight heeft aan den *Board of trade* verslag uitgebragt van zijne bevinding op de tentoonstelling te Parijs omtrent de vorderingen, die de kunst van boeken en platen te vermenigvuldigen, in de laatste jaren gemaakt heeft. Wij nemen daaruit het volgende over:

» Bij het lettergieten zijn werktuigen ingevoerd geworden ter vervanging van de oude manier om elke letter in eene afzonderlijke matrijs te gieten. Onderscheidene vernuftige toepassingen der werktuigkunde worden gemaakt in de Fransche lettergieterijen van Plon, Laboulaye en anderen. In onze Londensche gieterijen van Caslon, Figgins en Berley, en ook in die in de provinciën, treffen wij zoowel de schoonste als de nuttigste nieuwere vormen aan. De praktische geest van onze gieters is hier dezelfde als die van bijna alle onze andere fabriekanten; zij rigten den vorm hunner letters in naar de soort van drukwerk, waarvoor zij bestemd zijn. Voor een dagblad is eene gansch andere soort van letter noodig dan voor een boek: eene letter voor compressen druk geschikt, niet te fraai, maar duurzaam. Die duurzaamheid is verkregen door de letters, door middel van het galvanismus, met koper of ander metaal te bekleeden. Door de schoone ontdekking der elektrotypie zijn nog veel betere uitkomsten verkregen dan de stereotypie. Eene afgietsel van letterspecie, of van eene houtsnede, heeft nooit de scherpheid van het oorspronkelijke; een elektrotyp is op zijn minst zoo scherp van omtrek.

De nieuwe wijze van bewerken gaat ook zeer vlug, wanneer de werkman die goed verstaat. De houtsneden van de *Illustrated London News* en soortgelijke tijdschriften worden op die wijze vermenigvuldigd om in het uitgebreide debiet in een gegeven tijd te kunnen voorzien. Eene groote metalen plaat, op die wijs in Oostenrijk vervaardigd met letters in bijna alle talen, is in het rapport over de tentoonstelling van 1851 reeds vermeld. In 1855 is eene dergelijke plaat ter grootte van 540 vierkante Eng. duimen (ruim 35 vierkante palm) tentoongesteld met bijvoeging van Kalmuksche karakters. Nog andere toepassingen der elektrotypie heeft de Oostenrijksche keizerlijke drukkerij tentoongesteld. Eene dezer heet *Stylographie*. Eene gladde oppervlakte wordt overdekt met een mengsel, omtrent gelijk aan dat der schrijftafeltjes der ouden. Het is uit twee deelen schellak en een deel stearine zamengesteld. Griffelt men nu hierin met eene stift eene teekening, dan wordt daardoor een matrijs gevormd, waarvan een elektrotyp en relief kan worden genomen; van deze wordt eene andere plaat afgedrukt, gelijk aan eene gewone gegraveerde koperen plaat. De kunstenaar heeft hierdoor een snel werkender middel dan het gewone etsen, doch het effect is minder.

» De zoogenaamde *natuurdruk* was in 1851 niet genoeg gevorderd om tentoongesteld te kunnen worden. In 1855 heeft de Oostenrijksche drukkerij getoond, hoe schoon en nuttig die kan aangewend worden. Door deze bewerking geeft men eenig voorwerp, zoo als eene plant, eene veder, identisch terug. Er wordt een afdruk van op eene looden plaat genomen, door het voorwerp tusschen twee platen door eene cylinderpers te doen doorgaan. Van die looden plaat wordt door het galvanismus eene andere plaat vervaardigd, die tot het maken der afdrukken dient. Dergelijke afdrukken zijn reeds in den handel in Engeland. De voortreffelijke afdrukken van heiplanten, die de heeren Bradburij en Evans nu uitgeven, kunnen in alles de vergelijking doorstaan met de door Oostenrijk ten toongestelde."

Eene beroemde Waarzegster.

Men zal bezwaarlijk eene waarzegster kunnen aanwijzen die meer roem heeft behaald en meer van zich deed spreken dan de bekende Parijsche Sijbille Mlle. Lenormand, eerst voor eenige jaren in de Fransche hoofdstad overleden. Zij zelve had een onwankelbaar vertrouwen in hare kunst, ook gaf ze wel voor, raadgevingen van den geniüs Ariël ontvangen te hebben. Voor eigen gebruik bediende zij zich, om in de toekomst te lezen, van koffijdik en van allen omslag dien de waarzeggerij eischt. Intusschen bewijzen duizend episoden uit haar leven, de opregtheid harer overtuiging. — Tijdens den inval der geallieerden in Parijs (Maart 1804) had zij eene groote hoeveelheid gouden en zilveren voorwerpen in haar huis. Bevreesd hoe dezen schat te bewaren, vroeg zij iemand die haar geheel onbekend was: » Welk dier boezemt u de meeste afkeer in?" » Ratten en Muizen" was het antwoord. — » Dat is een bewijs van een eerlijk en vreedzaam gemoed; maar, aan welk dier geeft gij de voorkeur?" vroeg zij verder. » Den hond" was het antwoord. Dat was haar genoeg. Zij gaf onmiddellijk na dat antwoord aan dien man haren schat in bewaring, en ontving hem ook trouw terug.

Op den Vrijdag hield zij er bijzonder van om de kaart te leggen. Zij had een broeder in militaire dienst, en deze had in een gevecht een ernstige wond bekomen. Zoodra zij daarvan berigt kreeg, ondervroeg zij zonder ophouden de kaarten en gaf zich zelfs aan allerlei kabalistische berekeningen over, om den juisten staat zijner gezondheid te berekenen. Een geheele nacht was zij dus bezig geweest, toen zij plotseling begon te schreijen. Bij het aanbreken van den dag kwam haar kamenier binnen: » Ga mij een rouwkleed bestellen", zeide Lenormand, » want mijn broeder is dood." Werkelijk ontving zij 48 uren later een brief waarin haar het overlijden haars broeders gemeld werd.

Zij heeft aan Josephina hare komst tot den Franschen troon voorspeld, toen deze nog generaals weduwe was. Bij deze vorstin stond Lenormand daarom ook in groote gunst. Ook Bernadotte, wiens vrouw bij Lenormand gehuisvest was, toen hij den rang van adjudant majoor bekleedde, heeft zij voorzegd dat hij koning van Zweden zou worden. Deze beloofde haar bij een brief, die nog bewaard wordt, dat hij haar een jaargeld van 10,000 francs zou toeleggen, als zij waarheid gezegd had. De koning van Zweden (Karel XIV) heeft zich zijne belofte als Adjudant Majoor (Bernadotte) afgelegd, niet herinnerd; maar zijne vrouw, de koningin, vergat de weldaden van Lenormand niet.

De anecdotes en verhalen over de voorspellingen van Lenormand, zijn legio en nu wij toch van haar aan het spreken zijn, zullen een paar der merkwaardigste onzen lezers niet onwelkom zijn.

Toen de Europesche vorsten op het congres te Aken vereenigd waren, beving sommigen van hen den lust, om met de beroemde Sijbille kennis te maken. De koning van Pruissen verkleedde zich o. a. als een boer en deed zich aanmelden onder den naam van *Sans souci*. » Zonder twijfel, zeide mlle. Lenormand, hebt gij regt u Sans souci te noemen, want dat landgoed behoort aan *uwe Majesteit!*

Een Russische prins, te Brussel wonende, raadpleegde Lenormand over zijne toekomst; zij nam de zaak ernstig ter harte. » Mijn heer, zeide zij," gij zult op uwe eerstvolgende reis, die gij nu voornemens zijt te doen, geplunderd worden, maar men zal u het leven sparen, later zal men u ophangen en ten slotte zult gij in uw vaderland tot de hoogste betrekkingen geroepen worden." » Hoe, riep de prins in lagchen uitbarstende, ik zal bestolen en gehangen worden en later . . . » Ik heb gezegd!" zeide Lenormand, tamelijk verstoord » de ondervinding leere u het overige." — De prins ondernam welgemoed in den eerstvolgenden nacht zijne reis. Nog op weinige mijlen afstand van Brussel, werd zijn rijtuig door gaauwdieven omzingeld, zijne paarden afgespannen en beroofde men hem van alles wat hij bij zich had; maar zijn persoon bleef ongedeerd. De prins kwam te St. Petersburg en vertoefde daar geruimen tijd, toen hij in een militair oproer verwikkeld raakte. Hij weerde zich dapper, maar werd het slagtoffer der muiters, die hem ophingen. De onhandigheid waarmede dit geschiedde zou hem een langzamen en harden dood berokkend hebben; maar het oproer was spoedig gedempt, men sneed den prins af en ofschoon op het punt om den geest te geven, ontsnapt hij van den dood; zijn manmoedig gedrag verschafte hem de hooge gunst des keizers en de voorspelling van Lenormand, kreeg toen algeheele vervulling want van toen af steeg hij tot de hoogste waardigheden, zijn naam was Kouratin.

In hoeverre dat wat wij, dikwerf ook ten onregte, toeval noemen, haar in de hand werkte, moge het volgende aanduiden: Mlle. Montaurier, vroeger directrice van de hofschouwburgen te Parijs, moest ter dood gebragt worden, wegens een staatsvergrijp. Uit de gevangenis schreef zij aan Lenormand: » Ik zal morgen geguillotineerd worden; is er nog eenige hoop voor mij?" Lenormand antwoordde haar eenvoudig: » gij zult zeer oud worden." Deze uitspraak der geduchte waarzegster maakte de ongelukkige artiste waanzinnig en zoo ziek dat de straf moest uitgesteld worden en . . de 9de November redde haar. Zij werd 100 jaar oud.

Twee gardes raadpleegden haar in 1791 over hunne toekomst. Het waren beide vrolijke jongens, die met alles en niet het minst met voorspellingen, den spot dreven. » Uw loopbaan," zeide zij tot den eersten, zal gelijken op dien van Achilles, op wien gij gelijkt; zij zal kort maar roemrijk wezen. — Gij sterft door vergif!" — Gij, zeide zij tot den tweeden, zijt slechts een boer, maar toch wordt gij eens hertog en maarschalk van Frankrijk." De eerste, Lazare Hoche, werd de bevrediger der *Vendé*, waarbij hij zich met roem overdekte, en toch zoo men wil, door vergif om het leven kwam. De andere was Lefèbre die werkelijk een der grootwaardigheids bekleeders van Frankrijk is geworden.

Het zou niet moeijelijk wezen en althans

geen bijzonder talent vereischen, om een boekdeel van zoodanige anecdotes uit het leven van deze zonderlinge vrouw bijeen te brengen. Het verband tusschen vele van hare voorspellingen en de daarop gevolgde uitkomsten heeft minst genomen een vreemd en vaak een fabelachtig voorkomen, zoodat men onwillekeurig bij het relaas van de vertellingen van Moeder de Gans denkt. En toch, hoezeer geen verstandig mensch aan die vrouw eene bovennatuurlijke kracht zal toeschrijven en het liever aan de wetenschap zal overlaten om uit te maken, of hier magnetische, electrische of eene ander niet algemeen bekende natuurkracht in het spel is, hebben hare kunstenarijen een bijzonder karakter, dat opmerking verdient.

Men zegge niet dat alles wat betreffende Mlle. Lenormand verhaald wordt op vreemden bodem thuis behoort en ligt misvormd tot ons is overgekomen; maar enkele harer voorspellingen hebben ook in Nederland hare toepassing erlangd. Wij sluiten daarom dit artikel met eene gebeurtenis die onder onze oogen wel niet heeft plaats gehad, maar waarvan de bijzonheden toch niet gewraakt kunnen worden.

Er is bijna geen naam die tot voor eenige jaren in Nederland meer bekend was dan die van Jhr. R. L. van Adringa de Kempenaar, als hebbende zich berucht gemaakt door de vele processen tegen de koninklijke erven van wijlen Willem II, en zijne vele openbare geschriften tegen deze vorsten. Welnu ook hem is een lot te beurt gevallen dat hem door Lenormand was voorspeld. Toen de Kempenaar uit Java terugkeerde, waar bij een Suikercontract hebbende, eenigen tijd had doorgebragt om zijne zaken te regelen, ging hij, losbandig als hij was, met eene vrouw die hij destijds beminde, naar Parijs, om zich te vermaken. Na eenig vertoeven wilde hij in een zijner drieste buijen ook Lenormand zien en zich zijn lot doen voorspellen.

Zijn goud verschafte hem tot de grillige en trotsche Sijbille den toegang en eene soort van vertrouwelijke verhouding was al spoedig het gevolg van zijne verkwistingen. Bij zekere gelegenheid dat hij haar bezocht en zij zich met zijne toekomst wilde bezig houden, vroeg ze zijne hand, en na eene naauwkeurige beschouwing der lijnen, zeide zij eensklaps met merkwaardigen ernst: »Gij moet geene zeereis meer ondernemen, want indien gij dat deedt zoudt gij verdrinken." — Wie hecht aan de praatjes van eene waarzegster, hetzij die in satijn gehuld of met lompen omhangen is! Intusschen, het is een gebeurd feit, dat mlle. Lenormand dat aan De K. gezegd heeft; en wat is er nu gebeurd? Lang na dat hij Lenormand en hare voorspelling had vergeten, en zijne fortuin door uitspattingen van allerlei aard, tamelijk versmolten was, begon, na den dood van Z. M. Willem II, zijn geluksster te tanen; hij stak zich, zoowel voor zich zelven als ten behoeve van anderen, in eene serie van processen tegen de koninklijke erfgenamen, welke processen hij stuk voor stuk tot in de hoogst instantien verloor, en waardoor hij zijne geruineerde finantien den laatsten slag toebragt. Al spoedig was zijn lot verre van benijdenswaardig. In dien toestand schreef hij eene brochure, getiteld: *Bliksemstralen*, waarin hij de openbaarmaking van vele schandalen beloofde en die overigens van zijne wanhoop op elke bladzijde getuigde. Tot de openbaarmaking van hetgeen hij beloofde is het niet gekomen. Eindelijk kreeg hij in 1853 in het hoofd om naar Noord-Amerika over te steken; hij scheepte zich in op de stoomboot *City of Glasgow*, en die stoomboot is, zoo als men zich zal herinneren, met man en muis vergaan. Alzoo werd ook aan Jhr. R. L. van Adringa de Kempenaar de voorspelling vervuld van de beroemde waarzegster Lenormand.

(*Overgenomen.*)

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Triton, kapt. Duinker, adres bij Gisius en Co. Sluit 12 dezer.

Eliza, kapt. Visser, adres bij M. D. Huidekoper.

Mina, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Jonkvrouw Geertrui, kapt. Bouwen, adres bij C. J. Leijsner.

Voorwaarts, kapt. Kikkert, adres bij M. M. Curiel.

Bacchus, kapt. Hofker, adres bij H. C. Levy.

Johanna Christina, kapt. de Lang, adres bij J. H. Zaal.

Hermanus Franciscus, kapt. Mastdorp, adres bij Gebrs. Reelfs.

ADVERTENTIEN.

Surinaamsche Maatschappij
van
WELDADIGHEID.

Op autorisatie van het HOOFDBESTUUR zal door de Commissie *C*, aan den minstinschrijvende, na goedkeuring van monsters en prijzen, worden aanbesteed, om dadelijk te leveren, de onderstaande Artikelen, ten behoeve der Kweekelingen dezer Maatschappij, als:

938 Ellen *Osnabr. Linnen.*
846 » *Shirting.*
588 » *Calico.*
300 » *grof Katoen.*
196 » *Cambricks.*
50 *Omslag Doeken.*
39 Jongens *Strohoeden.*
25 Meisjes *dito* met *Linten.*
3 pond wit ord. en
5 » » fijn *Naaigaren.*

En gedurende *een jaar* van tijd tot tijd te leveren:

P. m. 130 paren Jongens
en 105 dito Meisjes *Schoenen.*

De inschrijvings-billetten en monsters zullen ten huize van den WelEdelen Heer N. M. BENDER worden aangenomen tot en met *HEDEN.*

De toewijzing geschied zijnde, zal de betaling der eerstvermelde Goederen, onmiddellijk na de levering plaats vinden, terwijl die der Schoenen telken kwartale, naar gelang der aflevering, zal worden bewerkstelligd.

Paramaribo, den 10 *Julij* 1856.
De Secretaris der Commissie C,
I. NAHAR Cz.

Namens het ARMBESTUUR van de *Ned. Israël. Gemeente*, brengt de ondergeteekende ter kennis der geachte Vrouwelijke Lidmaten, die VOORWERPEN wenschen in te zenden voor de te houden

LIEFDADIGHEIDS-LOTERIJ,

dat op vereerend verzoek de termijn tot inzending verlengd is, bedoelde VOORWERPEN ten huize van den *Voorzitter* L. G. HEILBRON uiterlijk den 15 Julij zullen worden ontvangen.

Het BESTUUR twijfelt niet of eene ruime inzending, zal den stempel dragen van den goeden wil en het medelijdend hart der vrouwelijke lidmaten om voor den armen natuurgenoot datgene te doen, wat zij in hunnen nood zoo zeer behoeven.

Paramaribo, den 5 *Julij* 1856.
Het Lid belast met het Secretariaat,
E. SOESMAN.

H. LYON & Co.

zullen DINGSDAG e. k., des namiddags ten 4 ure, in het huis aan de *Watermolen straat*, bewoond door de familie GUILMIN, door den Vendumeester J. C. GOMPERTS doen verkoopen:

Diverse Manufacturen,
etc. etc.

De GOEDEREN zullen één dag vóór en op den verkoopdag te bezigtigen zijn. (9842)

Verkrijgbaar bij
N. BOX & Co.:

Mess-, Prime Mess-, Rump-, Shoulder- en Prime **SPEK**, *halve* tonnen Family **VLEESCH**, vaten MESS en No. 1 Vleesch, Bakkeljaauw, Haring, Makreel, *Jenever*, *SUIKERKALK*, w. p. en p. p. *PLANKEN*, Smeer-, Comp.- en Sperm. *KAARSEN*, **Zeep, Curaçaosch Dril, Katoenzakkendoek, Koffijzakken, Platlood, Lamp-, Patent-, Raap en Lijn OLIE** &c. &c. (9815)

A. H. LOTH

heeft per kapitein J. A. de Lang ontvangen en biedt tegen *civiele prijzen* te koop aan:

VERSCHE **KRUIDENIERSWAREN**, groene en zwarte Thee, Vermicellie, SPECERIJEN in soorten, *ANIJSZAAD*, bittere, zoete en Juffers **AMANDELEN**, Pruimen, Pruimedanten en Smirnasche *VIJGEN*, Kandij en Suikergoed, Banket en Bitterkoekjes.

Saucisses, Worst, gerookt Spek, Ansjovis, Groene Kaas, Genever in groene kelders en roode dito a 6 en dito a 15 stoopen, Brandewijn in kelders, **HAANTJES BIER** in manden en do. bij de kruik a 40 cent, Selterswater in *heele* en *halve* kruiken, **PATENT OLIE** in pullen, Wijn-, Bier-, Stoopen en Pullen *KURKEN* enz. enz. [9808]

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**